

Informacija o socijalnom dijalogu u Crnoj Gori

Ministarstvo ekonomskog razvoja je u poslednjih nekoliko mjeseci vodilo intenzivan socijalni dijalog sa socijalnim partnerima (Savez sindikata Crne Gore, Unija slobodnih sindikata Crne Gore i Unija poslodavaca Crne Gore) kako bi zajednički došli do održivih rješenja na dobrobit cjelokupnog društva. Uvažavajući osjetljivost ekonomskog trenutka u kojem se nalazi crnogorska privreda, što se reflektuje na životni standard građana, socijalni partneri su iskazali spremnost da daju svoj doprinos oporavku privrede ali i unapređenju prava radnika i poslodavaca. Stoga se pristupilo intenziviranju pregovora oko Opšteg kolektivnog ugovora i pronalaženju modaliteta da se omogući rad nedeljom preduzetnicima i mikro preduzećima koji su dominantno porodične firme čiji je opstanak bio doveden u pitanje usljed posljedica pandemije.

Ključni motivi ovog dijaloga su unapređenje prava radnika, stvaranje uslova za dostojanstven rad i ublažavanje posljedica Covid krize na ekonomiju Crne Gore. Osim višegodišnjih problema sa kojima se kako zaposleni, tako i poslodavci u Crnoj Gori suočavaju, na cjelokupni poslovni ambijent dodatno su uticala i neka postojeća zakonska rješenja. Naime, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini u julu 2019. godine, zabranio se rad trgovinama na veliko i malo nedjeljom i u danima državnih i drugih praznika. Navedena izmjena izazvala je oprečne reakcije u društvu i kod socijalnih partnera.

S tim u vezi pristupilo se intenzivnom socijalnom dijalogu kako bi se iznašlo najbolje rješenje, koje bi odgovorilo na potrebe kako zaposlenih tako i poslodavaca. Ovaj proces je rezultirao Memorandumom o socijalnom partnerstvu koji predviđa niz aktivnosti.

Imajući u vidu da 90,5% crnogorske privrede čine mikro preduzeća, u toku pregovora postignut je dogovor da se pristupi izmjenama navedenog zakona. Ove izmjene bi podrazumijevale omogućavanje rada nedjeljom preduzetnicima i mikro preduzećima za potrebe ljetnje turističke sezone 2021. godine i zimske turističke sezone 2021/2022. godine, čime bi se zajedničkim snagama podstakla ekonomska aktivnost koja je značajno oslabljena usljed krize izazvane pandemijom COVID19.

U dijelu unapređenja prava radnika kao rezultat intenzivnog socijalnog dijaloga usaglašen je Predlog Opšteg kolektivnog ugovora kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa, postupak zaključivanja, izmjena i dopuna kolektivnog ugovora, međusobni odnosi potpisnika kolektivnog ugovora i druga pitanja od značaja za zaposlenog i poslodavca. Memorandumom se predviđa i obaveza potpisivanja ovog Opšteg kolektivnog ugovora. Najznačajnija unapređenja prava radnika predviđena Predlogom Opšteg kolektivnog ugovora su: Uvećanje naknade za rad nedeljom od 100%, uvećanje koeficijenata složenosti poslova za utvrđivanje zarade, uvođenje plaćanja dvokratnog rada, kao i nadoknada za pripravnost, i mnoga druga pitanja od značaja za zaposlene i poslodavce.

Pored ovoga socijalni partneri su se saglasili da će uložiti napore i aktivnosti da se steknu uslovi za otvaranje pregovora za Granski kolektivni ugovor za sektor trgovine, da će se pristupiti izradi podzakonskog akta kojim će se urediti kriterijumi i pravila za izdavanje dozvole za rad u dane državnih i drugih praznika, da će se realizovati početne aktivnosti za izgradnju kuće socijalnog dijaloga i razmotriti modalitet podrške radu socijalnih partnera.

Uvažavajući načela tripartitnog socijalnog dijaloga, a u cilju stvaranja uslova za oporavak crnogorske ekonomije nakon krize izazvane pandemijom COVID19, kao i obezbjeđivanja dostojanstvenih uslova rada za zaposlene, Vlada Crne Gore, Savez sindikata Crne Gore, Unija slobodnih sindikata Crne Gore i Unija poslodavaca Crne Gore, okončali su pregovore u cilju zaključivanja Memoranduma o socijalnom partnerstvu.

O usaglašenom tekstu Memoranduma i Opšteg kolektivnog ugovora socijalni partneri će se izjasniti na organima upravljanja nakon čega bi se stekli uslovi za potpisivanje oba dokumenta.

Na osnovu navedenog predlažemo da Vlada Crne Gore donose sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2021. godine razmotrila i usvojila Informaciju o socijalnom dijalogu u Crnoj Gori i Memorandumu o socijalnom partnerstvu;
2. Zadužuje se ministar ekonomskog razvoja mr Jakov Milatović da u ime Vlade Crne Gore zaključi pregovore i potpiše Memorandum o socijalnom partnerstvu.